

Dnes v listě:

♦ PROJEV ŘEDITELE S. P. DIAMO ING. BC. JEŽE ♦ VÝŠKOVÉ MĚŘENÍ NA OSTRAVSKU ♦ LIKVIDACE AREÁLŮ O. Z. TÚU ♦ KOLEKTIVNÍ SMLOUVA PODEPSÁNA ♦ ZALOŽENÍ JÁMY Č. 13 PŘÍBRAM ♦ MĚŘENÍ NA ROŽNÉ ♦ UDĚLOVÁNÍ HORNICKÝCH A ZÁCHRANÁŘSKÝCH MEDAILÍ ♦ TRHACÍ PRÁCE VE VRTU HSVV 10 ♦ CÍNOVÝ DŮL MAURICIUS ♦ ♦♦ UZÁVĚRKA 6. 1. 2009

DIAMO

OBČASNÍK

ROČNÍK XIV (XXXI)

ČÍSLO 1

LEDEN 2009

začátek nového roku je každoročně vhodnou příležitostí zamyslet se nad rokem minulým a přemýšlet o roce, který nás čeká.

Úvodem mého zamyšlení bych chtěl Vám a Vaším rodinám popřát do nového roku pevné zdraví, hodně štěstí a spokojenosti.

Vracím-li se k minulému roku, musím říci, že jsme realizovali tolik akcí a věnovali se tolika činností, že pokud bych chtěl všechny zmínit, zabral by mi proslov celé noviny. Úvedu tedy ty činnosti a akce, které mají pro naši firmu stěžejní význam.

V první řadě se jedná o zajištění výroby a prodeje uranového koncentráту. Hned začátkem ledna 2008 byla podepsána nová smlouva s a. s. ČEZ na prodej uranového koncentrátu. Na základě této smlouvy budou pokračovat dodávky uranu pro JE Dukovany a Temelín do roku 2010 s možností prodloužení do roku 2012. Pro naplnění této smlouvy byly na Rožně provedeny rozsáhlé opravy a rekonstrukce zařízení na dole i chemické úpravně s cílem zlepšit stav zařízení pro pokračování těžby a výroby uranu na další roky.

V loňském roce byl plán výroby U-koncentrátu překročen a podnik tak splnil veškeré smluvní závazky na dodávky do konverzních závodů v Kanadě a Francii a vytvořil zásobu v našich skladech.

Pro dlouhodobou perspektivu těžby budou rozhodující výsledky průzkumu z hlubokých horizontů ložiska Rožná. Výsledky, které budou k dispozici v letošním roce, již napoví, jaká perspektiva toto ložisko čeká.

Z rozsáhlého přehledu sanačních a likvidačních prací bych se chtěl vrátit k těm nejdůležitějším. Jedná se o „Laguny Ostramo“, investiční akci „Výstavba technologie pro zpracování matečných louhů“ a zahájení likvidačních prací na lokalitě Mydlovary hrazených z prostředků EU.

Po dlouhodobých peripetiích na lagunách v Ostravě se podařilo ověřit sanační technologii a zahájit vlastní sanační práce. Byla zahájena výroba alternativního paliva a za účasti ministra Martina Římana byla slavnostně uvedena do provozu čistírna podzemních vod, která odstraňuje organické znečištění z horninového prostředí v okolí lagun.

Důležitou akcí z hlediska postupu sanačních prací na ložisku Stráž bylo zahájení výstavby technologie na zpracování matečných louhů,

Vážené a milé spolupracovnice, vážení spolupracovníci,

kteřá bude součástí komplexu sanačních technologií pro odstranění kontaminantů z horninového prostředí zasaženého chemickou těžbou uranu. Také tuto stavbu zahájil pan ministr Říman.

Když jsem se zmínil o komplexu technologií pro sanaci ložiska Stráž, je třeba ještě uvést důležitý krok v postupu prací, tj. získání potřebných financí pro jeho vybudování. Vláda ČR svými usneseními v listopadu loňského roku navýšila finanční částku na výstavbu komplexu technologií do výše 3 432 mil. Kč a tím je pokryta finanční potřeba pro tyto stavby.

V loňském roce jsme také zahájili čerpání finančních prostředků z fondů EU. Na odstranění areálu bývalé chemické úpravně v Mydlovarech a dokončení rekultivace na jednom z kalojemů získal náš podnik dotaci ve výši 575 mil. Kč. Tyto peníze výrazně urychlí postup rekultivačních prací na této lokalitě. Slavnostního zahájení stavby se účastnil nejen ministr Martin Říman, ale také zástupci Ministerstva životního prostředí ČR, Státního fondu životního prostředí a starostové okolních obcí. Získání peněz z evropských fondů není jednoduchá záležitost a získání takto vysoké dotace svědčí o době odvedené práci. Víím, že naše podané žádosti jsou ze strany MŽP hodnoceny jako jedny z nejlepších. V tomto trendu budeme pokračovat i v dalším období. Vedle zahájení likvidačních prací na Mydlovarech hrazených z fondu EU byly zahájeny i práce na „Analýze rizik území po hlubinné těžbě uranu“ na o. z. TÚU Stráž. Dále byly v loňském roce podány tři žádosti o dotace z Operačního programu ŽP a všechny byly akceptovány, takže můžeme zahájit přípravu dokumentace na realizaci těchto akcí.

Úspěšně pokračovala také mezinárodní spolupráce. Za nejvýznamnější počín v této oblasti je možno označit úspěšné jednání s čínskou organizací Bureau of Geology, která je v rámci Čínské národní jaderné korporace zodpovědná za průzkum a otvírku uranových ložisek v Číně. Tato organizace se rozhodla na základě loňské zkušenosti s účastí na školicím kurzu pořádaném v našem školicím středisku vysílat pravidelně po dobu několika let skupiny svých pracovníků na kurzy podzemního vyluhování. Vedle toho má zájem i o spolupráci s s. p. DIAMO v oblasti odborného poradenství a expertiz zejména při vyhodnocování a plánování otvírky nových ložisek vhodných pro uplatnění metody podzemního vyluhování. Během pracovní cesty do Číny byly položeny i základy pro spolupráci s dalším významným subjektem působícím ve vzdělávání a výzkumu v oblasti produkce uranu, a to Východočínským institutem technologie. Naše účast by měla spočívat v poskytování odborných kurzů a stáží pro studenty doktorandského studia. Výsledkem těchto aktivit bylo uskutečnění prvního komerčního kurzu pro čtrnáct vedoucích pracovníků BOG.

V rámci školicích aktivit pokračovala i spolupráce s Mezinárodní agenturou pro atomovou energii ve Vídni. Na základě požadavků agentury byl zorganizován kurz průzkumu a dobývání uranu zejména metodou podzemního vyluhování, kterého se zúčastnili posluchači z Venezuely, nominovaní v rámci regionálního projektu technické spolupráce pro Latinskou Ameriku.

Novým tématem v oblasti profesního vzdělávání je i zájem o komerční spolupráci ze strany Kazašské jaderné univerzity, která je součástí korporace „Kazatomprom“. Vedení univerzity má zájem především o školení pracovníků středního stupně řízení. Jednání o možné spolupráci budou zahájena na počátku roku 2009 s cílem připravit specializované kurzy podle požadavků kazášské strany.

V souvislosti s pracovní cestou premiéra ČR Mirka Topolánka na Střední východ byl školícím střediskem zpracován informační materiál o aktivitách našeho podniku pro Velvyslanectví ČR v Jordánsku. Odrazem zájmu jordánské strany o rozvoj těžby uranu byla pak pracovní návštěva prezidenta Jordánské komise pro atomovou energii na našem podniku, při které byly diskutovány otázky možné spolupráce. Jordánská strana projevila zájem především o spolupráci v odborném

vzdělávání a konzultační činnosti při průzkumu uranových ložisek a vývoje technologií úpravy uranových rud.

Školící středisko zajišťovalo i prezentaci současného stavu a výhledu dobývání uranu na o. z. GEAM Dolní Rožinka a stav a plán sanace a likvidace bývalé chemické úpravně MAPE Mydlovary. Informace byla přednesena na společném zasedání bilaterální česko-rakouské komise pro otázky jaderné bezpečnosti, jejíž jednání je za českou stranu v gesci Státního úřadu pro jadernou bezpečnost. Poskytnuté informace představovaly nové téma v jednání komise a tato skutečnost se odrazila v široké diskuzi zejména k problematice sanací bývalých uranových provozů.

Jako každý rok, tak i loni byl náš podnik podroben řadě vnějších kontrol. V loňském roce dosáhl počet kontrol rekordního počtu 175. Pomalu již není na našem podniku den, kdy u nás neprobíhá kontrola. A znovu se ukazuje, že státní podnik drží dlouhodobě vysoký standard kvalitní práce v oblasti dodržování legislativních požadavků a v dodržování zásad pro čerpání dotací ze státního rozpočtu. Pod drobnohledem kontrolních orgánů je i průběh veřejných zakázek, kterých bylo za minulý rok uskutečněno 40 a všechny proběhly regulérně bez zásahu Úřadu pro hospodářskou soutěž.

Nově byla zpracována prezentace DIAMO, s. p. Ve spolupráci s externí firmou připravil náš podnik nové internetové stránky a tištěné informační materiály o s. p. DIAMO a jeho odštěpných závodech. Prezentujeme zde hlavní obory naší činnosti jak v české, tak i anglické verzi a nově také naše mezinárodní školící středisko WNU SUP a mezinárodní sympozium Hornická Příbram ve vědě a technice.

Na přelomu října a listopadu se podařilo dokončit dlouho připravovanou migraci ekonomických a personálně mzdových agend na nový server, během kterého byl proveden upgrade systému Max na Max3+, rovněž byl upgradován databázový server Informix. Pracovníci PIS se snažili připravit tento přechod svědomitě a před vlastním převodem věnovali velké úsilí tomu, aby se v plně šíři s novými verzemi seznámili, otestovali je a vhodným způsobem reagovali na změny, které nové verze přinesly. Vlastní upgrade proběhl bez větších komplikací a jen s minimálním dopadem na chod podniku a práci uživatelů.

Jak jsem řekl na úvod mého zamyšlení nad rokem 2008, činností na našem podniku proběhlo mnoho a musím s uspokojením konstatovat, že úkoly, které jsme měli zajistit, jsme splnili, a to bez velkých problémů. Jsou oblasti, na které se bude třeba cíleně zaměřit v tomto roce i příštích letech. Jako příklad uvedu bezpečnost práce a radiační ochranu na dole Rožná. Prodloužení těžby na tomto dole i nově připravované směrnice Euratomu vyvolávají nutnost zvýšené pozornosti, systematické práce a přijímání opatření zajišťující bezpečnost při práci a v radiační ochraně.

Hodnotím-li loňský rok, nemohu opomenout „systémový audit“, který byl na našem podniku zahájen v druhé polovině roku. Úkolem auditu je zhodnocení systému řízení firmy, organizační struktury včetně personálního obsazení a efektivit práce. Většina našich zaměstnanců se již s pracovníky auditorské firmy setkala osobně a nebo byli naši zaměstnanci vyzváni ke zpracování písemných podkladů. Úkolem mým a vedení s. p. DIAMO bude zrealizovat tyto závěry tak, abychom byli i nadále schopni nejen splnit veškeré úkoly, ale zajistit i další rozvoj našeho podniku. Při naplňování závěrů z auditu věřím v dobrou spolupráci mezi vedením podniku a vedením odštěpných závodů, ale také v korektní přístup odborových organizací.

Milé kolegyně, vážení kolegové, děkuji Vám všem za dobrou práci v loňském roce a těším se na společnou práci v roce 2009. Dovolte mi, abych Vám ještě jednou popřál hodně radosti a spokojenosti.

Zdár Bůh

*Ing. Bc. Jiří Jež
ředitel státního podniku DIAMO*

Předvánoční setkání zaměstnanců ředitelství s. p.

Na úterý 16. prosince 2008 pozval ředitel státního podniku DIAMO Ing. Bc. Jiří Jež zaměstnance ředitelství na předvánoční zhodnocení roku 2008. Na úvod shrnul výsledky práce v celém státním podniku a podrobně rozebral činnost jednotlivých úseků ředitelství státního podniku. Vysoce ocenil celkovou pracovní atmosféru v podniku, vynikající vztahy mezi ředitelstvím a jednotlivými odštěpnými závody, a vyzdvihl fakt, že kontroly prováděné orgány státní správy nenašly v činnosti DIAMO, s. p. závady, což se týká také nakládání s prostředky státního rozpočtu. Pozitivně také zhodnotil rozvíjející se mezinárodní

spolupráci, k níž přispívá činnost školícího střediska.

Dále pan ředitel nastínil nejdůležitější úkoly pro rok 2009, mezi které patří výstavba sanačních technologií v oblasti Stráže pod Ralskem, pokračování těžby a průzkumu na o. z. GEAM Dolní Rožinka, výroba alternativního paliva v Ostravě na o. z. ODRA a na o. z. SUL Příbram sanace areálu bývalé chemické úpravně v Mydlovarech, spolufinancovaná z fondů EU. Na závěr setkání poděkoval pan ředitel svým kolegům za dobrou práci, popřál zaměstnancům ředitelství a jejich blízkým hezké Vánoce a radostný nový rok a předal každému malý dárek a ženám květinu.

Úsek výroby

Předávání květin

Ráz krajiny Ostravska, Karvinska byl v rovněž i Frýdecko – Místecka byl v posledních více než dvou stoletích úzce spjat s nálezem černého uhlí a jeho následnou exploatací. Již od roku 1782, kdy byly zakládány první mělké doly na území v hranicích dnešního krajského města Ostravy, bylo okolí nově vznikajících dolů formováno průmyslovou zástavbou a následně s postupující těžbou i nově modelovaným povrchem území. V místech soustředěné těžby vznikaly na povrchu s postupem do hloubky poklesové kotliny, byly budovány odkalovací nádrže a vytěžená hlšina byla ukládána na odvaly, které se časem staly typickou dominantou „černé“ Ostravy. Obdobně se hornictví od roku 1817 podílelo na změně území Karvinska a Orlovska a od druhé poloviny 20. století se stalo hornickou krajinou i Frýdecko–Místecko.

Vlivem poklesu terénu způsobeného dolováním docházelo k závažným škodám na majetku. Vznik důlních škod byl příčinou zahájení studia o vlivu poddolování, jehož nedílnou součástí bylo i vyhodnocování výškových změn terénu vůči reálné vydobytým plochám v podzemí a snaha o stanovení obecných zákonitostí mezi plánovanou těžbou a mírou a plochou jejího ovlivnění na povrchu. První teorie byly spíše spekulativní a neopíraly se o přesná měřická pozorování. Teprve koncem 19. století byly realizovány první pokusy sladit teorie předpokládaných poklesů se skutečně přesným výškovým měřením.

Před zahájením restrukturalizace a útlumu černouhelného hornictví začátkem devadesátých let 20. století byla v rámci ostravsko – karvinského revíru (OKR) zajišťována měřická služba v širším rozsahu prostřednictvím tehdejší organizace IMGE, která prováděla měření v předem stanovených liniích, tzv. revírní nivelaci. V lokálních poměrech si zajišťovaly měření jednotlivé důlní podniky vlastními silami (měření kolejových vleček, sledování významných ob-

jektů atp.). S postupným útlumem těžby a delimitací finančních prostředků na jednotlivé odstěpné závody OKD, a. s. bylo částečně ukončeno pravidelné měření v rámci revírní nivelace a toto bylo realizováno jen na objednávku jednotlivých důlních podniků. Tím došlo k přerušení kontinuity a prováděná měření rovnoměrně nepokrývala celé území s utlumenou těžbou. Vzhledem k tomu, že těžební organizace jsou ve smyslu ustanovení daných horním zákonem a občanského zákoníku povinny provést komplexní zaházení následků vzniklých vlivem hornické činnosti a uhradit škody vzniklé majitelům poškozených objektů a staveb, bylo stěžejní stanovit skutečné ukončení vlivů HC na povrch. Od 1. 1. 2002 přešla tato povinnost v rozsahu doposud utlumených dolů na DIAMO, s. p., o. z. ODRA.

Pro účely předpokladu doznění vlivů

Výškové měření území s utlumenou hornickou činností na Ostravsku

byly vyvinuty a stále se v rámci OKR užívají prognózní metody výpočtu poklesů a parametrů přetvoření terénu, kdy základem výpočtů je upravená metoda Budryk–Knothe. Existují však i jiné teorie, které jsou s výše uvedenou metodou v rozporu. Průkaznost a potvrzení používané metodiky výškovým měřením je nutné provadět proto, aby nedocházelo ke zpochybňování prognózní metody výpočtu poklesů ze strany organizací i občanů jejichž objekty byly vlivem hornické činnosti poškozeny.

Prvním projektem na realizaci výškového měření byl „Projekt závěrečného sledování poklesů v ostravské části OKR – Důl Odra o. z.“ zpracovaný v srpnu 2000 organizací IMGE. Projekt zahrnoval oblasti ostravské a petřvaldské dílčí pánve a předpokládal jednorázové zaměření celkem 103,5 km nivelačních pořadů III. řádu, IV. řádu a dílčích měřických přímek. Projekt však neobsahoval plochu nově utlumených ob-

Měřická technika

lastí po ukončené těžbě na Dole František a Dole Paskov, v projektu nebylo spolehlivě řešeno výškové připojení na

etapy měření s roční cykličností, přičemž území ostravské dílčí pánve bude měřeno pouze v první a čtvrté etapě pro-

Traťový úsek

stanovování podmínek pro umístění, případně provedení stavby nebo zařízení v chráněném ložiskovém území, byly dosavadní výsledky poskytnuty zástupcům Moravskoslezského kraje jako podklad k jejich činnosti.

Z prozatímních výsledků první etapy (36 tras o délce 259 km) je patrné, že požadavek komplexního měření v utlumené části ostravsko – karvinského revíru byl oprávněný a nezbytný. Přestože lze konstatovat zásadní stabilizaci území po proběhlém dobývání, nelze vzhledem k rozdílným metodikám srovnávaných měření, nestabilním výškám vztahných připojovacích bodů a zejména časové nesourodosti předchozích měření tyto podklady použít k definitivnímu závěru o chování povrchu. Tuto odpověď nám dá až závěrečné měření a vyhodnocení celého projektu. Teprve poté bude požádáno Ministerstvo životního prostředí ČR o změnu podmínek ochrany chráněného ložiskového území české části Hornoslezské pánve pro výhradní ložisko černé uhlí a bude tím ukončena odborná diskuze o doznívání poklesů v utlumené části OKR.

Ing. Vítězslav Nešporek
vedoucí odboru měřictví a důlních škod o. z. ODRA

Voblasti Stráže pod Ralskem, v blízkém okolí rekreační obce Hamr na Jezeře se nachází v současné době sedm areálů o rozloze od 6 500 m² do cca 335 000 m², které jsou v majetku DIAMO, s. p. a v minulosti sloužily potřebám hlubinné těžby uranové rudy. Areály jsou již

Likvidace povrchových areálů o. z. TÚU – I. etapa – likvidace 2008

2007 odstranění tzv. „S“ plata na DK I (otevřený sklad vytěžené rudy), které o. z. TÚU realizoval vlastními silami při nákladech cca 5 mil. Kč. Touto akcí se

lých základkových center Z – 4 a VV – 1. Zakládkové centrum Z – 4 leží v katastru obce Hamr na Jezeře jen několik metrů od břehu Hamerského jezera a je od rekreační

Ze šesti oslovených firem, které zaslaly své cenové nabídky, o. z. TÚU vybral za zhotovitele prací firmu ASANO, s. r. o., Liberec, jejíž nabídka cenou i komplex-

zpevněných betonových a panelových ploch, ale především betonových nebo železobetonových stavebních konstrukcí a základových pasů. Železobetonový pocházely z dob zlatých časů uranového hornictví, kdy se cementem ani armovacím železem vůbec nešetřilo a s některými

Z-4 - technologie

Z-4 - kontinuální míchačka

Bourání

Rozbíjení betonu

dlouhá léta opuštěné, silně zdevastované, často, přes sebevětší snahu o ochranu objektů jsou terčem nájezdů zlodějí kovů, často slouží jako černé skládky odpadů pro některé občany a pro místní obyvatele i turisty jsou velkou kaňkou na krásné hamerské přírodě.

Likvidace těchto areálů a jejich následná rekultivace měly dle Technického projektu likvidace z roku 1996 i jeho aktualizací probíhat již od roku 1997 a většina z nich již měla být zlikvidována. Vzhledem k tomu, že v uplynulém období byly na likvidace objektů přidělovány omezené finanční prostředky ze státního rozpočtu, likvidace objektů byly realizovány pouze z malé části.

První větší demoliční akcí bylo v roce

připravilo území o ploše cca 20 000 m² pro lesnickou biologickou rekultivaci.

V roce 2008 se s finančními prostředky na bourací práce dle původních předpokladů nepočítalo, nakonec se však na tuto činnost podařilo uvolnit cca 4,5 mil Kč. Vzhledem k tomu, že na odstranění staveb ve většině výše uvedených areálů byla již v roce 2006 vydána souhlasná rozhodnutí stavebního úřadu, bylo úkolem oddělení likvidačních činností o. z. TÚU vybrat areály, které se podaří za přidělené prostředky ze státního rozpočtu zlikvidovat, vybrat externího dodavatele na demoliční práce a průběh prací dozorovat.

Zejména s přihlédnutím k záměru obce o využití pozemků a propočtech nákladů bylo rozhodnuto zlikvidovat areály býva-

VV-1 před bouráním

pláže co by kamenem dohodil. Zakládkové centrum VV – 1 se rozkládá v blízkosti zástavby obce. Oba areály se nacházejí na pozemcích, které jsou historickým majetkem obce a tak říkajíc jsou nejvíce na očích, přičemž obec má svoje záměry s jejich využitím. Současně s rozhodnutím o likvidaci areálů požádala obec Hamr na Jezeře o vydání tohoto historického majetku a se starostou obce bylo odsouhlaseno, že po skončení bouracích prací budou plochy pouze urovnány a upraveny dle požadavku obce a nebude se provádět biologická rekultivace, se kterou se původně uvažovalo v areálu VV – 1.

ním zajištěním požadavků uvedených ve výzvě byla pro o. z. TÚU nejvýhodnější.

S firmou ASANO, s. r. o., Liberec byla uzavřena smlouva, jejímž předmětem bylo odstranění staveb, recyklace stavební suti, odvoz a uložení stavební suti, konečná úprava terénu a důležitým článkem smlouvy bylo i ujednání, že zhotovitel se stává vlastníkem a původcem veškerých odpadů vzniklých při realizaci zakázky a musí plnit povinnosti původce odpadu až do doby, kdy je sám využije nebo předá osobě oprávněné k jejich převzetí do vlastnictví. Jinými slovy, jednalo se o provedení zakázky na klíč, o. z. TÚU zajišťoval pouze dozimetrické proměření staveb, u kterých existoval předpoklad kontaminace radionuklidy a případný odvoz produktů z hornické činnosti do prostorů o. z. TÚU k tomu určených.

Vlastní realizace zakázky byla plánována v době od 8. září 2008 do 30. listopadu 2008. Hlavní náplní bouracích prací bylo bourání zděných staveb, asfaltové komunikace,

částmi staveb se nejmodernější demoliční technika musela doslova poprat. Pro demolici byly použity bourací stroje vyrobené firmou Caterpillar, bourací bagr CAT 365, kladivo 3,5 t, vydrolovací nůžky na beton a bourací bagr CAT 325, kladivo 1,6 t, nůžky. K provádění přesunu materiálu, nakládky a k terénním úpravám byly používány pásové dozery CAT 5, CAT 6 a rypadlový nakladač JCB, typ 4 CX, 4x4.

Na pohled nejzajímavější část akce, bourání pomocí těžké bourací techniky (viz. ilustrační foto), proběhla v září

POKRAČOVÁNÍ NA STR. 3

Zde stála Z-4

Pohled ze Z-4 na jezero Hamr

ODBORY

ZDE UVEDENÉ MATERIÁLY
VYJADŘUJÍ NÁZORY ODBORÁŘŮ
A NEMUSEJÍ SE SHODOVAT
S NÁZORY REDAKCE

Jednala slučovací konference odborů

Dne 10. 12. 2008 se sešli delegáti konferenci základních organizací odborů ZO OS PHGN PCHT a OO s. p. DIAMO, Důl Hamr 1 ke společnému jednání s jediným bodem programu – sloučením obou organizací v novou a zdaleka nejpočetnější organizaci odborů v celém s. p. DIAMO. Tomuto dni předcházelo desetiměsíční intenzivní vyjednávání dvou tříčlenných skupin vyjednavačů, kteří připravovali podmínky pro sloučení obou organizací.

Jednání zahájil Ing. Hajiček uvitáním přítomných spolu s Liborem Hosem, který přednesl program slučovací konference. Obě části konference program schválily v odděleném hlasování. Ing. Hajiček pak vysvětlil důvody vedoucí ke sloučení obou organizací, s doplňujícími informacemi vystoupili pánové Vilém Válek, Jiří Mraček a Jiří Schreyer.

Podle zprávy mandátových komisí, být s potíží, byl přítomen nutný počet delegátů z obou základních organizací, tj. více jak 67 % pozvaných delegátů; ze ZO OS PHGN PCHT bylo přítomno 36 delegátů z 53 pozvaných (68 %), z OO DH 1 bylo přítomno 30 delegátů z 34 pozvaných (88 %). Po podání těchto zpráv bylo provedeno hlasování obou částí konference o sloučení. Pro sloučení se vyslovilo všech 36 delegátů

ZO OS PHGN PCHT (100 %), z OO DH 1 se pro sloučení vyslovilo 19 delegátů (63 %), proti 7 delegátů (23 %), zdrželi se 4 delegáti (13 %).

Po sečtení hlasů konstatoval Ing. Hajiček, že tím končí další jednání, protože podle platných stanov obou odborových organizací je třeba, aby se pro sloučení či zánik organizace vyslovilo více jak 67 % zástupců s hlasem rozhodujícím. Tohoto stavu nebylo dosaženo, protože delegáti OO DH 1 se vyslovili pro sloučení jen 63 %.

K závěru jednání vystoupil předseda OO DH 1 Libor Hos. Sdílel přítomným zklamání z dosaženého výsledku a oznámil ukončení výkonu funkce předsedy OO DH 1 k 31. 12. 2008. Současně oznámil svůj úmysl přestoupit po volbách v ZO OS PHGN PCHT do této organizace a vybědl ostatní delegáty své základní organizace, kteří hlasovali pro sloučení, aby rovněž přestoupili do ZO OS PHGN PCHT. Ing. Hajiček pak oznámil, že přítomní zástupci ZO OS PHGN PCHT jsou sice zklamáni výsledkem hlasování, nicméně tato základní organizace má zcela otevřené dveře k přijetí členů, kteří o členství v ní projeví zájem.

Po skončení oficiálního programu bylo podáváno občerstvení.

Vánoční šachování v Domě horníků

Stalo se již tradicí, že poslední předvánoční sobotu pořádá šachový oddíl TJ UD Hamr turnaj v bleskovém šachu. Stráž pod Ralskem má již pevné místo v kalendářích mnoha šachistů z daleka široka a tak i ten letošní přilákal úctyhodných 52 vyznavačů královské hry.

Přijel, viděl, zvítězil si mohl říci Pavel Paganik ze Sokola Údlice, který měl letos do Stráže pod Ralskem nejdelší cestu, ale určitě nelitoval. Zvítězil stylem start-cíl, když ani prohra v 10. kole neotrásla jeho suverenitu a celkovým ziskem 15 bodů (ze 17 možných) nedal soupeřům šanci. Od začátku se tak bojovalo jen o další místa v pořadí, o to však byl tento boj dramatictější. Nakonec se i na dalších místech srovnali ostatní nejvýše nasazení, i když v neurovnaném pořadí: 2. Jindřich Melich (12,5 bodů; Praha-Pančrác), 3. David Vichnar (12; Emerge Mladá Boleslav), 4. Petr Kučera (11,5; Novoborský ŠK), 5. Jiří Kadeřábek (11,5; Jiskra Tanvald), 6. Břetislav Dalecký (11,5; Novoborský ŠK), 7. Miroslav Boreš (10,5; Novoborský ŠK), 8. Pavel Mudra (10,5; Sokol Bakov nad Jizerou) atd.

V kategoriích do 15 let se o pomyslné „bedně vítězů“ rozhodovalo až v posledním kole, ale nakonec se naplnily „papírové“ předpoklady a vítězem se stal Filip Třešňák z TJ Krásná Lípa ziskem 9,5 bodů (v celkovém pořadí 23.), stříbro zůstalo ve Stráži pod Ralskem zásluhou Moniky Štěrbové (8 bodů) a bronz zůstal u pořadatelů z TJ UD Hamr za 7,5 bodů Pavla Mrlika, na dalších místech se umístili Pavel Srp (Slavia Liberec) a Kamila Borešová (Česká Lípa).

Za pěkný turnaj patří poděkování sponzorům, kterými jsou strážské firmy a s. MEGA, a s. OMA CZ, s. r. o. ALBENA a především město Stráž pod Ralskem, bez jehož podpory by nebylo možné turnaj uskutečnit.

Jan Malec

Dodatek k PKS na rok 2009 dojednán

Dne 10. 12. 2008 proběhlo na ředitelství státního podniku DIAMO druhé kolektivního vyjednávání o dodatcích podnikových smluv. Jednání navázalo na první kolo z 19. 11. 2008, z něhož zůstaly nedohodnuty sporné články. Na rozdíl od jednání prvního kola se druhého kola zúčastnili i ředitelé jednotlivých odštěpných závodů, přítomen byl ředitel státního podniku Ing. Bc. Jiří Jež.

Po zahájení podali JUDr. Jiří Filip a Ing. Jan Hajiček informaci o průběhu prvního kola vyjednávání o dodatku KSVS mezi Zaměstnavatelským svazem těžářů a zástupci OS PHGN pro rok 2009, které se uskutečnilo 9. 12. 2008 v Praze.

Mimo rámec kolektivního vyjednávání přednesl Ing. Jan Hajiček požadavek zúčastněných zástupců odborových organizací na sjednocení nominální hodnoty stravenek poskytovaných zaměstnavatelem zaměstnancům v celém státním podniku na částku 70 Kč. Po vysvětlující diskusi, již se zúčastnili zástupci obou jednajících stran, bylo dosaženo shody nad návrhem hlavního vyjednávače za stranu zaměstnavatele Ing. Jaroslava Vandase, spočívajícím ve stanovení předběžného termínu samostatné schůzky k řešení tohoto problému na 20. 1. 2009.

Při vlastním projednávání sporných bodů dodatku pro rok 2009 bylo dojednáno následující:

V PKS platné pro o. z. TÚU, o. z. GEAM, o. z. ODRÁ a ŘSP:

Návrh nového odstavce 5 čl. 7 („uvolnění ZIBP“) po projednání a objasnění stanovisek vzala strana odborů zpět s tím, že pro tento institut využije současně zákonné ustanovení o poskytovaném odborovém volnu v rozsahu 60 směn za rok.

Návrh na úpravu textu Přílohy č. 1 „Odměňování zaměstnanců pracujících

na závodní báňské stanici a dobrovolných členů báňského záchranného sboru“ byl po diskusi zástupců obou stran kolektivního vyjednávání stranou zaměstnavatele přijat.

ve výši nejméně 3 % proti srovnatelné základně roku 2008. Jednající strany se dále dohodly, že v jednotlivých VOJ bude způsob zajištění výše uvedeného dohodnutého přírůstku dohodnut zá-

Z dojednávání PKS

V PKS platné pro o. z. SUL:

Článek 7 mzdové tarify bude po dohodě obou jednajících stran v rozsahu odstavců 6 až 9 tohoto článku dojednán v návaznosti na níže dohodnuté znění článku Mzdový vývoj odst. 1 s tím, že stranu zaměstnavatele budou při tomto jednání zastupovat ředitel o. z. SUL a další jím určené zástupci.

V obou PKS:

Článek Mzdový vývoj – nové znění odstavce 1: po velmi tvrdém vyjednávání, spočívajícím ve sblížování stanovisek všech jednajících stran a v několika přerušeních jednání ke konzultacím dalšího postupu oběma stranami bylo dosaženo dohody na přírůstku průměrné nominální mzdy zaměstnanců v roce 2009

stupci zaměstnavatele a příslušných odborových organizací v těchto VOJ.

Strany kolektivního vyjednávání poté zkonstatovaly, že všechna ustanovení dodatku obou PKS, která tvořila předmět tohoto kolektivního vyjednávání, vyjma výše uvedených ustanovení čl. 7 Mzdové tarify odstavců 6 až 9 platné pro o. z. SUL, byla dohodnuta.

Vzhledem k hospodářské situaci ve státě je třeba říci, že při našem vyjednávání bylo dosaženo maxima možného. Závěrem je třeba poděkovat zástupcům všech jednajících stran za korektní vystupování a racionální přístup při řešení problémů, které se během jednání vyskytly.

Ing. Jan Hajiček

Ing. Hajiček a Ing. Bc. Jež podepisují PKS

Dodatek č. 3 PKS pro rok 2009 podepsán

V souladu se závěry kolektivního vyjednávání ve státním podniku DIAMO, které bylo uzavřeno 10. 12. 2008 ve Stráži pod Ralskem, sešly se dne 18. 12. 2008 jednající strany k podpisu textu dojednání Dodatku č. 3 PKS a ke slavnostnímu vyhodnocení roku 2008 v reprezentačním objektu v Praze na Barrandově. Stranu odborů reprezentovali jednotliví předsedové podepisující Dodatek a související dokumenty, stranu zaměstnavatele rozšířili kromě již jmenovaných účastníků vyjednávání dále náměstkyne pro ekologii RNDr. Kamila Trojáčková a náměstek pro výrobu Ing. Marian Böhm.

Slavnostní jednání zahájil v 8:45 a všechny účastníky přivítal ředitel stát-

ního podniku Ing. Bc. Jiří Jež. Ve svém vystoupení komplexně zhodnotil uplynulý rok 2008, zmínil probíhající audit a nastínil hlavní úkoly státního podniku pro rok 2009. K hodnocení se připojili za své útvary RNDr. Kamila Trojáčková a Ing. Marian Böhm. Se svými hodnoceními a poznatky pak vystoupili po-

stupně odboráři z jednotlivých oblastí a jejich partneři – ředitelé příslušných odštěpných závodů. Všichni účastníci konstatovali dobrou úroveň spolupráce vedení s odbory a dodržování zákonných norem, upravujících práva a povinnosti jednajících stran nejen v této oblasti, ale i v dodržování zákonných norem ve státním podniku DIAMO obecně.

V 10:30 pak účastníci jednání slavnostně podepsali jednak Dodatek č. 3, dále pak jednotlivé závodové přílohy.

Po podepsání všech listin pozval ředitel státního podniku Ing. Bc. Jiří Jež účastníky jednání ke slavnostnímu obědu.

Za bezchybnou přípravu dokumentů patří poděkování JUDr. Jiřímu Filipovi, za přípravu slavnostního oběda a vzornou obsluhu v průběhu celého jednání je třeba vyslovit uznání p. Hancové a p. Vidunovi. Poděkování za dokumentaci podpisového aktu přísluší Ottovi Hejní-

Odboráři a vedení na Barrandově po podepsání PKS

covi, jehož fotografie jsou přílohou této zprávy.

Slavnostní setkání bylo ukončeno v 12:30 vzájemnými přáními příjemného prožití svátků vánočních a zdraví a štěstí v roce 2009, po nichž se účastníci jednání rozjeli do svých oblastí.

Ing. Jan Hajiček

Likvidace povrchových areálů o. z. TÚU – I. etapa – likvidace 2008

POKRAČOVÁNÍ ZE STR. 2

a v první polovině října. Ve zbývajícím období byly realizované méně zajímavé, avšak stejně důležité práce jako drcení stavební sutě, odvoz recyklátu, úpravy terénu, třídění a odvoz odpadů.

Likvidace obou areálů byla ukončena 28. listopadu 2008 předáním a převzetím provedených prací, kdy bylo v předávacím protokolu konstatováno, že práce byly provedeny v souladu s ověřenou projektovou dokumentací a převzaty bez vad a nedodělků.

Celá akce likvidace areálů základkových center Z – 4, VV – 1 zajistila odstranění zátěží na ploše větší než 22 000 m² a byla realizována za necelých 4,4 mil. Kč, což je méně než polovina rozpočtových nákladů uvedených v projektové dokumentaci i když oproti projektu byla navíc recyklována stavební suť a odvezena na vzdálenosti několikanásobně větší.

Tato první větší zkušenost s demoličními pracemi prováděnými moderní bourací technikou ukázala, že za relativně nízké náklady a v krátkém čase se dá udělat spousta užitečné, na první pohled viditelné práce, s podstatným přínosem pro obec a revitalizaci krajiny.

Na závěr nezbyvá, než poděkovat firmě ASANO s. r. o. Liberec za korektní spolupráci při řešení některých požadavků objednatele nad rámec smlouvy a za kvalitně provedené práce, obci Hamr na Jezeře popřát úspěch při realizaci záměrů s využitím uvolněných ploch a vyjádřit přání, aby i v následujících letech byly na likvidace povrchových objektů průběžně přidělovány aspoň minimální finanční prostředky. Určitě se to vyplácí.

Ing. Oldřich Všetěček
odd. likvidačních prací
o. z. TÚU Stráž pod Ralskem

Jáma č. 13

Cisterna s popílkem

Utěsnění jámy pěnou

Suchá základka v jámě

Již v minulosti jsme na tomto místě našeho listu psali o vybudování podzemního zásobníku plynu v podzemí jámy č. 13 v Hájích u Příbramě. Pro bezpečný provoz byla mimo jiné zřízena tak zvaná katodická ochrana – ocelová roura o světlem průměru 350 mm a síle stěny 15 mm uložená v celé délce bývalé větrní jámy č. 13 v Hájích u Příbrami. Účelem katodické ochrany je aktivní protikorozní ochrana vnějšího povrchu vertikálních trubních rozvodů Podzemního zásobníku plynu Háje.

ní nebo i zničení katodické ochrany padajícím kusovým materiálem. Byl proto navržen pro náš odstěpný závod SUL Příbram zcela nový způsob založení jámy a to zaplavení jámy popílkovou tuhnoucí základkou. Problémem však bylo, jaký popílek by to měl být a kde ho sehnat. Tento problém byl nakonec vyřešen použitím směsi polétavého a ložového popílku z elektrostatických filtrů fluidního spalování. Tato

li zakládání jámy, byl již příbramský uranový revír zlikvidován a zatopen důlní vodou. Hladina důlní vody se ustálila na kótě +430 m n. m., to je v hloubce 122 metrů pod ohlubení jámy č. 13. Základku jsme tedy sypali z této výšky do vody. Tam pak postupně tuhla a zároveň sedimentovala. Ukládání základky, výška její hladiny, konsolidace základky a hladina důlní vody, byla monitorována karotážní sondou

Založení jámy č. 13 v Hájích u Příbrami zpevněnou popílkovou základkou

směs má zajímavou vlastnost. Po smíchání s vodou sedimentuje a následně tuhne. Tuhnutí způsobuje tzv. REA produkt – stabilizát. Takto utuhnutá základka dosahuje pevnosti 2,5 MPa což je pro náš účel postačující. Dostatečné množství tohoto materiálu pak bylo zajištěno u plzeňské tepelárny.

Aby bylo možno popílkovou základku snadno do jámy ukládat, míchali jsme ji s vodou a vytvářeli tak polotekutou směs. Pro tento účel bylo na povrchu poblíž jámy vybudováno míchací centrum – silo na popílek, vážící podavač a šneková míchačka. Odtud směs pomocí skluzy putovala do jámy.

V dubnu roku 2005, kdy jsme zahájili

umístěnou v umělohmotné pažnici situované v ose jámy. Nepříjemnou vlastností tohoto druhu základky je její lepivost. To se stalo osudným právě této pažnici a karotážní sondě, které se vahou nálepků v červenci roku 2007 utrhly. Aby sledování postupu zakládání mohlo i nadále pokračovat, byla pro monitoring použita již výše zmíněná roura katodické ochrany.

Jáma č. 13 sloužila v minulosti jako větrací a je tedy nafárána v sedmi úrovních horizontálními důlními díly. Dalo se tedy očekávat, že základka se bude částečně do těchto horizontů rozplavovat. Ze závěrečné rekapitulace je zřejmé, že k tomu skutečně docházelo. K nějakému většímu spontánnímu ujetí základky však nedošlo.

Jak už bylo výše naznačeno základka se vyznačovala značnou lepivostí. To způsobilo, že se popílek lepil na stěny jámy a postupně tak zmenšoval její profil. Na venek se to projevovalo neshodou mezi množstvím skutečně uloženého popílku a vypočtené hladiny základky, měřené přibližně ve středu profilu jámy.

V červnu 2008 dosáhla hladina základky úrovně 271 m pod ohlubení a hladina vody nad základkou stála v úrovni 81 m pod ohlubení. V tomto okamžiku jsme začali řešit problém, co s vodou, kterou stoupající základka zvedá nad sebou. Možností nebylo mnoho – čerpat ji do poněkud vzdáleného vrtu, sloužícímu k zapouštění vod kontaminovaných odvalem jámy č. 9, nebo ji čerpat do cisteren a vozit

toho, že se suchý popílek po dopadu na hladinu vody v jámě smáčel, vodu absorboval a tím ji vlastně spotřeboval. Tím došlo k efektu, kdy nám hladina základky stoupala rychleji než hladina vody. Nakonec došlo k tomu, že v úrovni 17 m pod ohlubení stála hladina vlhké základky bez vody. Zakládání jámy pak bylo ukončeno zabetonováním zbylého prostoru (cca 500 m³) popílko-cementovou směsí.

Založení jámy v celé její hloubce 1 140,8 m trvalo 45 měsíců, tedy téměř 4 roky. Zdánlivě dlouhá doba. Ale právě vlivem pomalého zakládání docházelo k dokonalejšímu tuhnutí popílku a tím i k minimalizaci jeho rozplavování do nafáraných horizontů. Že tomu tak skutečně bylo dokládá následující rekapitulace:

Vypočtený objem jámy č. 13 činí 23 227 m³, v projektové dokumentaci bylo počítáno s rozplavením základky do jednotlivých horizontů a na základě zkušeností z podobných akcí, realizovaných na území České republiky byl objem základky potřebné k založení jámy stanoven na 25 000 – 30 000 m³. V průběhu zakládání bylo do jámy uloženo celkem 28 087 t, což při měrné hmotnosti popílku 1,0 – 1,1 t/m³ představuje cca 29 500 m³.

Závěrem bych chtěl poděkovat všem spolupracovníkům, kteří se z různých úrovní řízení na realizaci této akce podíleli.

Ing. Jiří Šich

Fárání manželek na dole Rožná

Někteří naši zaměstnanci chtěli ukázat svým manželkám, kde dělají. Fárání manželek do podzemí na důlní pracoviště svých manželů projednal předseda ZV odborové organizace s vedoucím závodu Rožná I, který tuto žádost

a sebezáchranným přístrojem šly statečně životní družky, doprovázené Ing. Nagym a Ing. Tomáškem, k těžní jámě. Po sfárání na 12. p. jámy Rožná I jely vláčkem pro dopravu mužstva na jámu R VII S, kterou sfáraly na 21. patro, kde navštívily dobývku předáka Kašuby. Při prohlídce podzemí si všechno pozorně prohlížely a na dobývce si některé dokonce zkusily práci s vrtacím kladivem. Po dvouhodinovém pobytu v podzemí paní a dívky vyfáraly s novými dojmy a s představou, za jakých podmínek jejich manželé a druzi pracují.

Jiří Pučan

Výšková pozorovací měření v oblasti ložiska Rožná

Každá hornická činnost prováděná hlubinnou těžbou má své negativní projevy na povrch a povrchové objekty. Nejinak je tomu v oblasti dobývání ložiska Rožná, kde byly těžební práce zahájeny v roce 1957. Dobývací prostor byl postupně rozšířen na plochu téměř 9 km² a zasahuje nyní do 9 katastrálních území. Původně dobývané přípořchové partie ložiska v úrovni do 3. patra (cca do 120 m pod povrchem) měly přímý vliv na devastaci povrchu, vznikly oblasti přímých vlivů a propadů, které byly následně zavezeny hlušinou. Už v roce 1963 pro ochranu státní silnice Dolní Rožinka – Rodkov byla vybudována první pozorovací stanice pro sledování poklesů v okolí této silnice. K eliminaci vlivů dobývání jsou stanoveny pro vybrané liniové stavby a některé objekty ochranné pilíře. Postupem porubní fronty jižním směrem a do větších hloubek se v 70. letech minulého století přesunuje vliv dobývání pod zastavěnou část obce Dolní Rožinka. Síť pozorování se postupně rozšiřuje a v současné době 122 každoročně mě-

řených pozorovacích bodů pokrývá nejen celé katastrální území Dolní Rožinky, ale po zpevněných komunikacích je vedena do všech směrů v blízkém okolí. Celková měřená trasa je cca 20 km.

Naměřené hodnoty jsou pravidelně vyhodnocovány, dříve klasickým způsobem, což v podstatě znamená pouhé konstatování hodnoty poklesu na daném bodě od počátečního měření a od posledního měření. V posledních deseti letech naměřené hodnoty jsou předávány AV ČR, Ústav geoniky v Ostravě, která matematickým modelováním nejen zpracovává základní informace o průběhu poklesové kotliny, ale zpracovává-

ním základních údajů o geologii a geomechanice ložiska ve svém vyhodnocení poskytla informace a prognózu dalšího vývoje poklesů povrchu resp. dotváření poklesové kotliny. Tyto cenné informace zpracované v prognózní mapě povrchu jsou podkladem pro komisi o. z. GEAM pro vypořádání důlních škod (vyhodnocení vlivu hornické činnosti na případné poškození objektu), rovněž pro povolování staveb v obci Dolní Rožinka a důležitým podkladem pro tvorbu územně plánovací dokumentace obce Dolní Rožinka.

Pravidelná výšková pozorování jsou prováděna metodou přesné geometrické nivelace ze středu. V posledních letech je prováděna digitálním nivelačním přístrojem DL – 101C fy TOPCON. Měřičské práce zajišťuje oddělení měřičství a správy pozemků, práce jsou prováděny skupinou 3–4 pracovníků podle složitosti měřeného nivelačního pořadu a dle členitosti terénu. Dosahované výsledky měření a jejich vyhodnocení ukazují, že je dosahována přesnost měření do 1 mm/km, což jsou odchylky, které plně vyhovují platnému důlněměřičskému předpisu ČBÚ č. 435/1992 Sb.

V současné době jsou v rámci o. z. GEAM prováděna výšková pozorovací měření i na dalších lokalitách, nejrozsáhlejší v bývalém dobývacím prostoru Zbýšov (celkem měřené trasy cca 34 km). Dlouhodobé měření a sledování nám jak v Dolní Rožince, tak i v oblasti Rosice – Zbýšov – Oslavany dává objektivní informace o vývoji poklesů a poklesové kotliny nejen v průběhu dobývání ložiska, ale i při jeho likvidaci a zatopení.

Ing. Jiří Němec, vedoucí oddělení měřičství a správy pozemků

Medaile Jiřího Agricoly uděleny

V Praze, ve velkém sále Českého báňského úřadu se v pátek 5. prosince 2008 konala hornická oslava. Jako výraz ocenění zásluh o české hornictví

tech 1991 a 1999 ve funkci ředitele. Byl ve vedení ZSDNP a vedení rady HPVT a Českého komitétu hornických světových výstav. Významně přispěl k reor-

Ing. Karel Vaněček, narozen 7. 4. 1948. Vystudoval Vysokou školu báňskou v Ostravě, hornicko-geologickou fakultu, obor ekonomika a řízení hor-

Uprostřed Ing. Pěgřímek, Ing. Sochor a JUDr. Nekola

Pěvecký sbor z Teplic

každoročně uděluje předseda ČBÚ ve spolupráci s Ministerstvem průmyslu a obchodu ČR zasloužilým pracovníkům v hornictví medaile Jiřího Agricoly. Letos se k udělení hornických medailí sešli vyznamenaní z celého rezortu, celkem 20 osob.

Slavnostní ráz podtrhlo vystoupení dětského pěveckého sboru Fontána z Teplic, který zazpíval hornickou hymnu a sbor z Verdiho opery Nabucco. Medaile předávali Ing. Ivo Pěgřímek, předseda ČBÚ, Ing. Zbyšek Sochor za MPO a JUDr. František Nekola za Oborový svaz pracovníků v hornictví, geologii a v naftovém průmyslu.

Z s. p. DIAMO hornické vyznamenání získali:

Ing. Koloman Iványi, narozen 8. 12. 1938, nyní důchodce. Vystudoval Vysokou školu báňskou Ostrava. V roce 1964 nastoupil jako technolog Železnorudných dolů a hrudkoven Ejpovice, závod Mníšek pod Brdy, v letech 1966 až 1979 byl hlavním projektantem Interprojektu Praha. Od roku 1979 pracoval na Rudných dolech Příbram, v le-

ganizaci rudného hornictví v době jeho útlumu. Nyní se aktivně angažuje v spolkové montanistické činnosti a při uchovávání hornických tradic.

Ing. Břetislav Sedláček, narozen 5. 4. 1947. Vystudoval VŠE Praha, fakultu výrobně ekonomickou. Roku 1971 se stal zaměstnancem ČSUP. Nejprve pracoval na chemické úpravě nyníjšího o. z. GEAM v Dolní Rožince, od roku 1990 na ředitelství o. z. GEAM, v ekonomických funkcích. Od roku 2000 je náměstkem pro ekonomiku a personalistiku a je pověřený řízením o. z. GEAM Dolní Rožinka.

nictví. V roce 1972 nastoupil na ČSUP, Uranové doly Hamr, kde začínal jako ekonom úseku na Dole Hamr I, dále byl například hlavním ekonomem Dolu Hamr, a pracoval v dalších ekonomických funkcích. Nyní je na DIAMO,

Naši úplně vpravo

s. p., o. z. TÚU, ve Stráži pod Ralskem, náměstkem pro ekonomiku a obchod. Vyznamenaným blahopřejeme.

Předávání Záchranářských záslužných křížů

Ing. Pošta, Ing. Pěgřímek a Ing. Honzík

V Ostravě, v Hornickém muzeu OKD, se konalo v pondělí 5. prosince 2008 slavnostní předávání záchranářských vyznamenání. Předávali je předseda Českého báňského úřadu v Praze Ing. Ivo Pěgřímek a vedoucí Hlavní báňské záchranné stanice v Ostravě Ing. Václav Pošta. Celkem bylo uděleno 19 bronzových, 4 stříbrné a 7

zlatých Záchranářských záslužných křížů.

Z DIAMO, s. p., Stráž pod Ralskem byli vyznamenaní:

Alois Bednář, ZBZS Dolní Rožinka. Narozen 7. 11. 1953, záchranář od roku 1985. Stříbrný Záchranářský záslužný kříž získal za podíl na rozvoji báňské záchranné služby a příkladné a iniciativní

plnění úkolů v báňském záchranném sboru.

Ing. Stanislav Honzík, ZBZS Hamr na Jezeře. Narozen 1. 5. 1958, záchranář od r. 1985. Bronzový Záchranářský záslužný kříž získal za dlouholetou činnost v báňském záchranném sboru a podíl na rozvoji báňské záchranné služby.

Vyznamenaným blahopřejeme.

Ing. Pošta, Ing. Pěgřímek a Alois Bednář

Geologický pavilon prof. Pošepného

Najdete ho v Ostravě – Porubě v areálu VŠB – TU a spadá pod hornicko – geologickou fakultu. Nejstarší sbírku uspořádal prof. Pošepný, významný geolog světo-

vého formátu, za svého působení v Příbrami na tehdejší Báňské akademii. Sbírkový fond geologického pavilonu je rozčleněn do řady monotematických ex-

pozic, vedle mineralogické sbírky tu je sbírka petrografická a paleontologická.

POKRAČOVÁNÍ NA STR. 6

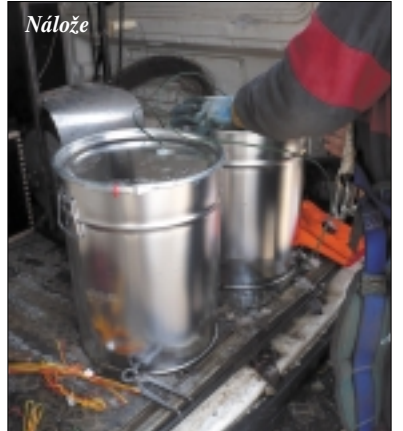
Exploze přibarvená dýmovnicí

Trhací práce při likvidaci vrtu HSVV-10

Příchod nového roku řada lidí vítá slavnostním ohňostrojem. Podobným způsobem se symbolicky se starým rokem 2008 rozloučili střelmistři na středisku monitorování a karotáže. Jejich poslední trhací práce v r. 2008 byla svým způsobem výjimečná, protože se jednalo o likvidaci vrtu HSVV10 (součást důlního díla bývalé šachty Hamr-Sever). Čím je tato trhací práce výjimečná? Jedná se o poslední vrt s průměrem 1420 mm. Všechny ostatní vrty, které nás ještě čekají, jsou už menšího průměru. Rozhodně se tedy jednalo o trhací práci rozsahu, který už nebude překonán. O tom svědčí i množství použité trhaviny, celková hmotnost nálože byla 50 kg. Pro tak rozsáhlou trhací práci bylo potřeba zajistit všechny potřebné podmínky. Vzhledem k uvedenému průměru vrtu zde bylo i nebezpečí pádu do hlubiny. Proto jsme se rozhodli požádat o asistenci zaměstnance báňské záchranné stanice. Vedoucí ZBZS Ing. Vrubeš nám poskytl technické vybavení pro zajištění bezpečné práce u ústí otevřeného vrtu a současně přislíbil svoji účast při zajištění technického dozoru celé akce.

Vlastní trhací práce proběhla v sobotu 13. prosince 2008. K zapouštění tak těžké nálože bylo použito karotážní vozidlo K 500 (8413). Nálož byla umístěna ve dvou kovových sudech. Vzhledem k náročnosti této trhací práce se pracovní tým skládal ze 2 střelmistřů a 3 pomocníků a dalších lidí z vrtné osádky, kteří hlavně pomáhali zajistit vytyčený bezpečnostní okruh. Na pracovišti byli také přítomni vedoucí ZBZS a SMK. Nálož byla velmi opatrně zapuštěna do hloubky 75 m. Střelmistři Procházka

Nálož

a Zikmund předvedli kvalitní práci práci, takže ve 12.30 bylo vše připraveno pro odpal. Po zvolání střelmistra Procházky „pálíme“ se ozvala mohutná detonace spojená s výfukem spalin a následně i kapaliny z vrtu. Vše dobře dopadlo, střelmistři ještě prověřili pracoviště po trhací práci a jejich běžná činnost na tomto vrtu skončila. Skončila poslední trhací práce v tomto roce, ale samozřejmě na nás čekají likvidace spousty vrtů v dalších letech. Ale už nikdy nebude v oblasti Stráže realizována práce takového rozsahu.

Zapsal: Ing. Petr Křesťan

Po explozi

Stromeček

Při likvidaci posledního velmi širokého vrtu bych rád připomenul, že vertikální důlní díla, kromě těžních jam, byla v oblasti Hamr – Stráž vrtná. Hlavní důvod byl, že pískovce, slínovce a prachovce jsou oproti horninám v ostatních uranových důlních revírech měkké. Šlo o větrací vrty, zakládkové vrty, makadamový vrt, vrtný byl i populární Hameráček v Hamru, s miniaturní těžní věží, kterým se do podzemí spouštěl dlouhý materiál. Dokonce se jednu dobu uvažovalo, že by se vrty i důlní jámy na Nové Lužici, jámy 6 a 7, které se nerozřezaly, hloubil VDUP Zbraslav. Dvě těžké širokoprofilové vrtné soupravy Sazgitter RC-8 byly zakoupeny v Německu, byly hlavně určené k vrtní technologických vrtů na CHT, do kterých se zapouštěla nerezová čerpadla, vrtalo se konečným průměrem 530 mm. Jelikož nebyly devízy, vrtné nářadí pro velmi široké vrty se vyrábělo na Pomocných provozech, pozdějším ZTPV. Tzv. šárošky vznikly rozřezáním ruského valivého dláta o průměru 490 mm, navařovaly se na podložky, které se šroubovaly k jednotlivým deskám. Rovněž speciální zátěžky se vyráběly na ZTPV, olovo se do nich nalévalo v Povrlech. Stro-

meček měl průměr 2200 mm, propažovala se úvodní kolona, a technologická kolona, oddělující turon od cenomanu. Jak se zmenšoval vrtný průměr, odstraňovaly se jednotlivé desky. Tímto snímkem připomínám šikovnost a technickou invenci svých kolegů z vrtů a techniků, zámečnicků a svářečů ze ZTPV.

Další informace o technologických velmi širokých vrtech najdete v publikaci 40. výročí založení Účelové organizace Uranové doly Hamr 1966 – 2006, na DVD, které je její součástí.

Otto Hejnic

Stromeček

Vlčí jáma

Vlčí jáma ohrazena

Zajištěn štoly Christof

Podzemí Mauricia

V nadmořské výšce 900 m n. m. je položena dříve samostatná obec Hřebečná (dnes součásti Abertam) v Kruš-

Cínový důl Mauricius v Krušných horách

ných horách. Založení obce se datuje od 16. století a již v roce 1544 je zmínka o otevření dolu Mauricius, který po více jak 300 let poskytoval stříbro a kvalitní cín, který byl vyvážen do celé Evropy. Hornictví mělo velký vliv na osídlenost, např. ještě v roce 1939 žilo v samotné Hřebečné 1 158 obyvatel. V současné době v obci Abertamy, kam Hřebečná přísluší, je jenom 1 240 obyvatel.

Ložisko bylo otevřeno do hloubek více jak 150 m několika šachtami (Mauricius, Těžní, atd.) a rovněž několika štolovými horizonty. Zaznamenána je i těžba povrchová.

Jako pozůstatky hornické činnosti se v blízkém okolí nalézá nespočetné hald, propadů, štol i jam, které jsou v rámci kontrolní činnosti zaměstnanců o. z.

SUL Příbram pravidelně kontrolovány a dle potřeby zajišťovány. Především rozsáhlé propadové pásmo mezi obcemi Hřebečná a Bludná, v jehož bezprostřední blízkosti vede značená lyžařská stezka, představuje hlavně při zhoršeném zimním počasí, svými rozměry a hlavně strmými svahy, přímé nebezpečí pro návštěvníky daného regionu.

Nejenom zub času, velmi časté „krušné“ počasí, ale především různí sběratelé a „průzkumníci podzemí“ každoročně atakují důlní díla. Nejinak je tomu i ve zmiňované oblasti. Na přelomu roku 2007 a 2008 jsme byli starostou obce Abertamy upozorněni na násilný pokus o vstup do štoly Christof, která umožňuje vstup do podzemí dolu, tzn. k jámě Mauricius a dále až ke slepé jámě, mo-

hutným dómům i rozsáhlým jezírkům.

Zajišťovací práce proběhly na základě závazného příkazu OBÚ Sokolov a v souladu s dokumentací zpracovanou na o. z. SUL oprávněnou osobou (Ing. Kovář), dodavatelem byla firma MONTANA BOHEMIA s. r. o. z. Jáchymova. Jak vlastní práce, tak především projekt zohlednil význam zájmové oblasti i předmětného díla tak, aby se následně mohlo stát součástí Horské na-

Podzemí Mauricia

učné stezky Hřebečná (Gebirgslehrpfad Hengstererben), jejíž základy ve formě informačních tabulí, pod záštitou obce Abertamy, již fungují.

Ing. Vratislav Řehoř

SALAMANDROVÉ DNI V BANSKÉ ŠTIAVNICI

V Banské Štiavnici se konaly Salamandrové dni. Jedná se o Hornické slavnosti, při kterých se připomíná bajka o vzniku hornického města. Pasák

dobytka uviděl ještěrky, které nesly v zubech zrnka zlata a zmizely s ním pod skálu. Pasák pak na místě, kde zmizely našel žíly obsahující drahé kovy. Tím začala sláva horního města.

Na zdi radnice jsou ještěrky vyobrazeny. Město bylo známé těžbou zlata, mince z něj se razily v blízké Kremnici. Zdejší dobývání je světoznámé tím, že zde poprvé na světě bylo 8. února 1627 použito střelné práce pro báňské účely. Střílelo se střelným prachem. Do té doby se rudnina dobývala ručně, mlátkem a železkem.

Význam banskoštiavnického hornictví pro habsburskou monarchii byl oceněn tím, že v roce 1725 zde byla otevřena báňská škola, která byla výnosem císařovny Marie Terezie v roce 1762 přeměněna na Báňskou akademii. Působila zde řada vynikajících techniků, připomeňme alespoň M. K. Hella, kterému se podařilo zlepšit čerpání důlních vod, jeho čerpadla se později používala v Kutné Hoře a v dalších revírech. Dalšímu

montánnímu odborníkovi, profesoru Mikovinimu, byla letos v rámci oslav odhalena pamětní deska. Jejich součástí byl šachttag, konaný naposledy v budově

Hornický průvod

Akademie, neboť historická budova bude sloužit komerčním účelům.

V pátek 5. 9. 2008 se večer konal slavnostní průvod, ve kterém kráčeli zástupci hornických měst a spolků z celého Slovenska v historických uniformách a vlály hornické prapory. Herrengrundský hornický spolek ze Španie Doliny šel v dobových krojích, tj. v červených kalhotách, bílé kytli a zelené čapce, nechyběl ani černý kožený flek. Velký ohlas měly děti, oblečené do dlouhých bílých kytli a nesoucí zapálené olejové kahance.

V sobotu byly slavnosti ukončeny na radnici, kde delegace z Polska, Maďarska a Rakouska přijal primátor. Jen Čechů se nedostávalo. Čestným hostem byla zdejší rodačka Magda Vášáryová, která do jazyků uvedených zemí zdařile tlumočila. Nezbyvá než se těšit na Salamander 2009.

Ing. Jan Holinka

Omlouvám se bývalému kolegovi za pozdní uvedení jeho článku, v letošním roce chceme hornické akce anoncovat s předstihem.

Otto Hejnic

**Střední průmyslová škola
a Vyšší odborná škola Příbram**

otevřít ve školním roce 2009/2010

čtyřletý maturitní obor

Užitá geologie

21–41–M/003

Zaměření: stavební geologie

Informace
na tel. 318 625 209, 318 621 791
a na www.spspb.cz

URGP 12

Vyšlo prosincové číslo odborného hornického časopisu Uhlí, Rudy, Geologický průzkum. Z obsahu: Úvodní slovo má Andrej Blažko. Předseda ZSDNP Zdeněk Osner na Prague European Energy Forum. Aktuálně z OKD, a. s. Energetický týden v Ženevě. SD, a. s., Jaroslav Tourek a Tomáš Vrba: Česká rekultivační škola v Pekingu. Václav Šípek a Igor Němec: Rekultivace lomu Chabařovice – tečka za těžbou uhlí. Petr Bohdál: a montanistická současnost. Mirko Vaněček: Současná světová praxe zveřejňování údajů o zdrojích a zásobách nerostných surovin. Ladislav Tometz: Opodstatnenost rekonstrukce horizontálních vrtů ako sanačných prvkov zosuvného územia na sídlisku v Košiciach. Jan Houdek: Poznatky z řešení projektu vědy a výzkumu ČBÚ č. 50 – 06. Číslo dále obsahuje rubriky Konference, Svět nerostných surovin a Rejstřík 2008.

DIAMO

Podnikový občasník s. p. DIAMO Stráž pod Ralskem. Vydává vedení s. p. Vychází zpravidla jednou v měsíci.
Vedoucí redaktor Otto Hejnic.
Adresa redakce: DIAMO, s. p.,
471 27 Stráž p. R.,
tel.: 487 892 084, fax: 487 851 571
e-mail: hejnic@diamo.cz
Sazba: PANTYPE, s. r. o., Liberec
Tisk: GEOPRINT Liberec
Pro vnitřní potřebu s. p. DIAMO

Geologický pavilon prof. Pošepného

DOKONČENÍ ZE STR. 5

Zastoupeny jsou také jednotlivé regiony, ve sbírce ostravsko – karvinského revíru je krom různých druhů uhlí a doprovázejících hornin vystaven skleněný model, ze kterého je zřejmé, jak jsou v podzemí jednotlivé sloje uloženy.

I naprostého laika okouzlí krása vy-

stavených minerálů z našich i světových lokalit. Nádherné jsou například zdejší krystaly křemene.

Sbírky jsou přehledně uspořádány, slouží hlavně studentům HGF VŠB a studentům středních škol. Ukázky jednotlivých hornin a minerálů doplňují panely, jako je Princip genetické klasifikace ložisek, založené na geologickém cyklu, a Stratigrafické členění. V samostatné místnosti se uložena sbírka radioaktivních surovin, od smolince po žlutavé torbernity, jména lokalit pod jednot-

livými exponáty připomínají, kde všude se uran nacházel.

V pavilonu také najdeme zkamenělé stromy, nivelační přístroje a gamametry. Školní léta mi připomněly žluté krabice, modely krystalů.

Geologický pavilon jsem navštívil společně s odborem ekologie, vedeným náměstkyní RNDr. Kamilou Trojáčkou. Řada kolegů vedla s paní inženýrkou, která nás provázela, zasvěcené geologicko – mineralogické diskuze.

Pro lidi z oboru je geologický pavilon jakýmsi velkým pozdním opakováním, které má nádech nostalgie. Doplní si pozapomenuté. Na řadě zde uvedených lokalit pracovali, další navštívili, podobné „šutry“ mají doma nebo v práci vystavené.

Geologický pavilon je otevřený od pondělí do pátku od 8 do 19 hodin, v čer-

venci a srpnu od 8 do 15 hodin. Myslím, že to je správné místo, kde lze strávit nevládné odpoledne.

Otto Hejnic

